

**Verneområdestyret for
Brattefjell-Vindeggen
landskapsvernområde**

Besøksadresse
Skinnarbu
3661 Rjukan

Postadresse
Postboks 2076
3103 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord +47 33 37 10 00
Direkte +47 953 00 640
sfvtpost@statsforvalteren.no

Verneområdestyret for Brattefjell-
Vindeggen landskapsvernområde

Sakshandsamar Kristian Kvaalen Herregården

Vår ref. 2026/4900 -

Dato 16.04.2026

Innkalling til styremøte 24.04.26

Det vert med dette kalla inn til møte i verneområdestyret.

Tid: Fredag 24.04.26
Stad: Teams

Gje beskjed snarast på 957 93 735 eller kristian.herregarden@statsforvalteren.no om du ikkje kan møte.

Saksliste:

Sak 1/26	Godkjenning av innkalling og dagsorden
Sak 2/26	Saksframlegg: Søknad om å senke terreng ved hytte – Gnr. 21 bnr. 2 Nåpåtjønn 2 i Hjartdal kommune – Andres Ryen
Sak 3/26	Referatsaker
Sak 4/26	Eventuelt
Sak 5/26	Neste møte

Sak 2/26

Søknad om å senke terreng ved hytte – Gnr. 21 bnr. 2 Nåpåtjønn 2 i Hjartdal kommune – Andres Ryen

Kort om saka

Andres Ryen er heimelshavar på eigedom gnr. 21 bnr. 2, Nåpåtjønn 2, i Hjartdal kommune. Det vert søkt om løyve til å senke terreng ved eiga hytte. Det skal gjerast ved at terrenget vest for hytta skal senkast med ei skråning på ca. 1:2 helling. Massane består av stein og silt, og overskotsmassar skal leggjast på andre sida av hytta. Skråninga skal såast til med gras etter inngrepet. Tiltaket er beskrive i søknad, og teikna i kart og synt på vedlagte bilete. Føremålet med tiltaket er å unngå at lausmassar sklir inn mot hyttevegg samt lede vekk overflatevatn. Arbeidet skal utførast med handredskap og landbrukstraktor.

Søknaden vart først sendt til Hjartdal kommune, som har vidaresendt saka til verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde for handsaming. Tiltaket er ikkje søknadspliktig etter plan- og bygningslova i Hjartdal kommune.

Vedlegg

Søknad m/ vedlegg, dagsett 13.04.2026 (2026/4895-1)

Andre relevante dokument, ikkje vedlagde

- Verneforskrifta for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde.
- Naturmangfaldlova (NML).
- Forvaltingsplan for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde 2017-2027.

Det formelle grunnlaget - verneforskrifta og naturmangfoldloven

Verneføremålet i Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er å

- Taka vare på eit vakkert og eigenarta naturlandskap, med urørt høg fjell og fjellskogområde.
- Taka vare på det biologiske mangfaldet i området, med villreinstamme og rikt plante- og dyreliv.
- Taka vare på verdifulle kulturlandskap og kulturminne.

I verneforskrifta for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er mellom anna uttak eller oppfylling masse, uttak av torv, grøfting, gjødsling, nydyrking i utgangspunktet forbode, jf. kap. IV, punkt.1.1. Det betyr at ein eventuell dispensasjon må gjevast etter NML § 48. Naturmangfaldslova § 48 opnar for at det kan gjevast tillating dersom det ikkje er i strid med verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig. Dette krev ei konkret vurdering av tiltakets påverknad på verneverdiane.

Verneområdestyret må særleg vurdere konsekvensane av ein dispensasjon i høve til verneføremålet og verneverdiane. Dette går og fram av § 7 i naturmangfaldlova, som seier at prinsippa i §§ 8-12 i lova skal leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit.

Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i eit rimeleg forhold til sakas karakter og risikoen for å skade naturmangfaldet. Verknadene av eit tiltak skal vurderast ut frå den samla belastninga økosystemet vert utsett for, jf. § 10.

Dersom det ikkje ligg føre tilstrekkeleg kunnskap om kva for verknader eit tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var prinsippet leggjast til grunn, jf. § 9, slik at ein ikkje gjer vesentleg skade på naturmangfaldet ved at ein tek ei avgjerd på eit for dårleg kunnskapsgrunnlag.

I følgje naturmangfaldlova § 11 er det tiltakshavar som skal dekkje kostnadene ved å hindre eller avgrense skade som tiltaket vil gjera på naturmangfaldet, dersom dette ikkje er urimeleg ut frå tiltaket og skaden sin karakter. I tillegg skal det etter naturmangfaldlova § 12 takast utgangspunkt i driftsmetodar, teknikkar og lokalisering av tiltaket som ut frå ei samla vurdering av den tidlegare, noverande og framtidige bruken av mangfaldet og økonomiske tilhøve gjev det samfunnsmessig beste resultatet.

Vurdering

Hytta og det aktuelle området ligg i brukssona. Forvaltingsplanen seier følgjande om forvaltingsmål for brukssona:

- Områda skal forvaltast med tanke på å ta vare på områda sin art og karakter, utan inngrep som vesentleg kan endre landskapets utforming.
- Det er viktig med landbruksdrift for å sikre næringsgrunnlaget til grunneigarane i området.
- Halde oppe drift i utmark er m.a. viktig for å ta vare på kulturlandskapet og plantesamfunn, og dermed det biologiske mangfaldet.
- Det kan gjevast dispensasjon til oppgradering så lenge det ikkje går ut over føremålet med vernet.
- Ved å taka omsyn til villreinen, kan ein legge til rette for naturopplevingsprodukt og landbruksdrift som bidrar til å sikre næringsgrunnlaget for dei lokale fjellbygdene gjennom aktiv verdiskaping med fjellet som ressurs.

All forvaltning skal vere basera på kunnskap, og i eit verneområde er det viktig med god kunnskap om kva slags verneverdiar ein har og kva som må gjerast for å sikre at tiltak ikkje verkar negativt på verneverdiane. Type tiltak vil virke ulikt inn på verneverdiane. Nokre tiltak kan påverke verneverdiane kraftig og over lang tid, eller for alltid. Andre tiltak er enten forbigåande eller så små at dei ikkje vil virke negativt inn på verneføremålet. Større tiltak/inngrep vil normalt stille større krav til kunnskap om effektar på verneverdiar enn små meir ubetydelege tiltak.

I dette høvet dreier tiltaket seg om eit mindre terrenginngrep i form av graving og flytting av lausmassar. Det skal gjerast ved at terrenget vest for hytta skal senkast med ei skråning på ca. 1:2 helling. Massane på staden består av stein og silt, og overskotsmassar skal leggjast på andre sida av hytta. Skråninga skal såast til med gras etter inngrepet. Tiltaket er beskrevet i søknad, og teikna i kart og synt på vedlagte bilete. Føremålet med tiltaket er å unngå at lausmassar sklir inn mot hyttevegg samt lede vekk overflatevatn. Arbeidet skal utførast med handredskap og landbrukstraktor.

Kartutsnitt vedlagt i søknad.

Vurdering etter NML § 48, verneføremål og forvaltningsplan:

Verneforskrifta kap. 4 punkt 1.1 seier mellom anna at uttak eller oppfylling av masse, uttak av torv, grøfting av andre inngrep i grunnen er forbode. Det betyr at ein eventuell dispensasjon må gjevast etter NML § 48. Naturmangfaldslova § 48 opnar for at det kan gjevast tillating dersom det ikkje er i strid med verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig. Dette krev ei konkret vurdering av tiltakets påverknad på verneverdiane.

Det aktuelle tiltaksområdet ved staulsområdet Systembulii ligg utanfor definert kalvings- og vinterbeiteområde samt trekkområde for villreinen i Brattefjell-Vindeggen, jf. forvaltningsplan. Sjølv om området ikkje ligg innanfor desse definerte sonene, kan det framleis vere villrein i området sumar og haust, jf. Dyreposisjon.no. Særleg kan oppvekstperioden for villreinen i Brattefjell-Vindeggen vere ei sårbar tid, då dyra ofte trekker frå kalvingsområda og ned i skogsområda i Hjartdal. Ein kan difor setje som eit vilkår at arbeidet ikkje bør starte opp før etter 15. juni for å ta omsyn til dette.

Når det gjeld kulturminne i det aktuelle området, så kan ein ikkje sjå at tiltaket vil kome i konflikt med kulturminne eller kulturmiljø, jf. Naturbase. Ein kan heller ikkje sjå at tiltaket vil prege terrenget eller landskapsbilete på staden i noko nemneverdig grad. Det er ikkje registrert raudlista artar eller naturtypar i det aktuelle området.

Det gjeng i dag ei etablert køyreslepe/traktorveg inn til tiltaksområdet. Den er og teikna på kart i forvaltningsplan som slepe for uttransport av felt elg og hjort samt snøskutertrase. Skal ein til dømes køyre inn traktor etter slepa for å utføre arbeid slik som i dette høve, må ein likevel ha godkjenning frå verneområdestyret for transporten. I verneforskrifta kap. 4 punkt 1.4 heiter det at motorferdsel skal gå føre seg etter faste ruter som peikast ut av forvaltningsmyndigheita. All motorferdsel skal gå føre seg slik at det ikkje oppstår varig skjemmaende markskader, hjulspor og liknande. Verneområdestyret er svært restriktive, og har ein streng praksis når det gjeld barmarkskøyering i verneområdet. I dette høvet gjeng det ein etablert traktorslepe heilt inn til hytta, noko som gjer at ein unngår køyrespor, skader og slitasje på terreng og landskap.

Verneområdemyndigheita vurderer tiltaket til å ikkje vere i strid med verneføremålet, og det vil ikkje påverke verneverdiane nemneverdig. Tiltaket vurderast å ikkje endre landskapsbilete eller området karakter på nokon måte. Eit slikt tiltak vil heller vere positivt for å bevare bygningsmassen og kulturmiljøet på staden.

Man må vere trygg på at dei verneverdiane som er synleggjort i verneføremålet ikkje vert skadelidande om det vert gjeve løyve til tiltaket. Ein må i dette høvet spesielt vere forsiktig med tanke på landskapsbilete, terrenginngrep og eventuelle køyreskader. Det kan stillast vilkår om at arbeidet utførast på ein skånsam og omsynsfull måte, som gjer at landskapsbilete framleis vert godt ivareteke. I dette høvet vil tiltaket truleg ikkje vere til ulempe for villrein og anna dyreliv i området. Det vil truleg vere litt støy under arbeidet, men det vil vere forbigåande.

Dersom det skal gjevast løyve til tiltaket, er forvaltningsmyndigheitene forplikta til å gjennomføre ei grundig vurdering av konsekvensar og effektar. Det skal i og for seg gjerast i alle saker, men naturmangfaldslova seier noko om at krav til kunnskapsgrunnlag skal stå i forhold til tiltakets art og karakter.

NML § 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskap i denne saka er søkt i Naturbase, Askeladden, GPS-data frå dyreposisjonar.no og retningslinjer gjeve i forvaltningsplanen for Brattefjell-Vindeggen LVO. Kunnskapsbehovet ved omsøkt tiltak omfattar lokaliteten og nærområdet. Området er ikkje definert som kalvings-, trekk- eller vinterbeiteområde for villreinen i Brattefjell-Vindeggen, jf. forvaltningsplanen. Tiltaket vurderast å ikkje ha ei negativ påverknad på villrein eller anna dyreliv. Ein har kjennskap, og grei dokumentasjon, av verneverdiane i området. Både når det gjelder natur og kulturverdiar. Kunnskapen er samla i forvaltningsplanen, og er henta i samband med arbeidet med denne. Botaniske verdiar og kulturverdiar blir ikkje påverka av den aktiviteten det er søkt om. Det er ikkje registrert trua artar eller naturtyper i tiltaksområdet, og kulturminne i området vil ikkje bli påverka.

Føre-var prinsippet i NML § 9 får mindre betydning i denne saka, då ein har god kunnskap om naturverdiane i området, og kva for effekt tiltaket vil gje. Det er ikkje registrert trua artar eller naturtyper i tiltaksområdet. Tiltaket vil såleis ikkje påverke trua artar, naturtyper eller kulturminne, men det vert likevel stilt vilkår om at arbeidet vert utført på ein skånsam og omsynsfull måte.

NML § 11 om avbøtande tiltak og bæring av kostnader får liten verknad i samband med denne saka. Det følgjer av NML § 12 at det skal tas utgangspunkt i miljømessige forsvarlege teknikkar og driftsmetodar for å unngå eller avgrense skade på miljø. Graving må gjerast så fint og skånsamt som mogleg. Søkjar har beskriven godt i søknad korleis arbeidet skal utførast.

Forvaltningsmyndigheita vurderer dei faglege vurderingane som er gjort i dette konkrete høve som tilstrekkelege, og det aktuelle tiltaket vurderast å vere innanfor sett opp mot bestemmingar i naturmangfaldslova, verneforskrift og forvaltningsplan.

Etter ei samla vurdering av saka, meiner forvaltningsmyndigheita at det i dette høvet kan gjevast dispensasjon, då tiltaket vurderast til å ikkje vere i strid med verneføremålet og ikkje vil påverke verneverdiane nemneverdig.

Det er ingen kjende natur- eller kulturverdiar som blir påverka av tiltaket, og ein kan heller ikkje sjå at verneverdiane for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde blir negativt påverka. Verneområdemyndigheita vurderer tiltaket til å ikkje vere i strid med verneføremålet, og det vil ikkje påverke verneverdiane nemneverdig. Tiltaket vurderast å ikkje endre landskapsbilete eller området karakter på nokon måte. Eit slikt tiltak vil heller vere positivt for å bevare bygningsmassen og kulturmiljøet på staden. Ein vil sjølvsagt få litt meir støy på staden i samband med sjølv arbeidet, men dette vil skje i eit avgrensa tidsrom og dermed vere forbigåande. Ved vilkår om at arbeidet ikkje kan starte før etter 15. juni tek ein omsyn til yngletid og sårbart dyreliv.

Framlegg til vedtak:

Verneområdestyret gjev Andres Ryen løyve til graving og flytting av masse, for å senke terreng vest for hytta ved Nåpåtjønn 2, gnr. 21 bnr. 2 i Hjartdal kommune, som vist i kartutsnitt og beskriven i søknad dagsett 13.04.26. Løyvet gjeld og for bruk og transport av landbrukstraktor langs etablert traktorslepe til eigedomen, i samband med tiltaket.

Løyvet er gjeve med heimel i naturmangfaldslova § 48.

Det vert sett følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld frå 15.06.26 - 31.12.26.
- Arbeidet kan ikkje starte opp før *etter 15. juni* av omsyn til yngletid og sårbart dyreliv.
- Køyring og transport av landbrukstraktor etter slepa inn til området skal gå føre seg slik at det ikkje oppstår varig skjemmande markskader, hjulspor og liknande.
- Graving må gjerast så fint og skånsamt som mogleg. Skråninga skal såast til med gras i etterkant.
- Arbeidet skal dokumenterast ved at minst tre gode fotografi, som syner det utførte arbeidet frå ulike vinklar, sendast verneområdestyret seinast to månader etter at tiltaket er avslutta.
- Det skal takast omsyn til natur- og kulturverdiane i området under anleggsarbeidet.
- Ein skal vere spesielt merksam på villrein og anna dyreliv og sikre at dei ikkje blir uroa som følgje av aktiviteten.

Løyvet gjeld berre i høve til verneforskrifta og naturmangfaldslova. Eventuell handsaming etter anna lovverk skal skje av aktuell forvaltningsmyndigheit, og søkjaren er sjølv ansvarleg for å hente inn eventuelt andre naudsynte løyve.

Det kan klagast på vedtaket til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre veker etter at vedtaket er motteke. Klaga rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde.

Vedtaket vert sendt Andres Ryen.

Med helsing

Kristian Kvaalen Herregården
seniorrådgiver

Kopi:

- Hjartdal kommune
- Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark
- Villreinnemnda for Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell

Kopi av vedtaket vil og bli lasta opp i Miljøvedtaksregisteret.